



ARTLINE FILMS

Dokter Big Tech

Amazon kocht een online-apotheek, Apple houdt onze hartslag in de gaten. Wordt de **gezondheidszorg** overgelaten aan techbedrijven?

Praxis Dr. Zuckerberg – Gesund mit Algorithmen?

► ARTE, 21.45-23.15 UUR

KAN technologie de dokter vervangen? En willen we onze gezondheid aan Big Tech toevertrouwen? Daarover gaat de Arte-documentaire *Praxis Dr. Zuckerberg – Gesund mit Algorithmen?* Want de grote techbedrijven (Apple, Google, Ama-

zon, Meta) hebben zich op medische data gestort, 'het nieuwe goud', en lijken de gehele gezondheidszorg te willen inlijven. 'Als het aan de Amerikaanse Big Tech-bedrijven ligt,' schreef hoogleraar José van Dijk in haar column voor *FD*, 'is de gezondheidszorg in de Verenigde Staten binnen enkele jaren volledig gedigitaliseerd en geprivatiseerd'.

Alles achter één loket, bijvoorbeeld bij Amazon: farmaceut, zorgverstreker, verzekeraar. Dat is iets wat we in Europa in elk geval niet willen, denkt **Theo Hooghiemstra**, die in 2018 promoveerde op het onderwerp zorgprivacy. 'We hebben hier nog geen Amerikaanse toestan-

den,' zegt hij. 'Dus dat je zorgverzekeraar je plaatselijke ziekenhuis opkoopt, nadat ze ook je medische data al van een techbedrijf gekocht hadden, waardoor de patiënt met een almachtige partij te maken krijgt. Maar het is cruciaal dat we juist in Europa, waar we gezondheidszorg van oudsher als een publieke zaak zien en waar we hechten aan Europese waarden en grondrechten zoals menselijke waardigheid en gegevensbescherming, voldoende voorzorgsmaatregelen treffen om de burger te beschermen.'

Met zijn proefschrift wist Hooghiemstra de bescherming van medische data op de politieke

agenda te krijgen: 'Ik heb toen twee aanbevelingen gedaan. Patiëntgeheim in de wet verankeren en een verbod op de handel in medische data. Dat laatste is belangrijk omdat we onze medische gegevens niet alleen bij de dokter prijsgeven, maar ook wanneer we een kwaal googlen die we onder de leden denken te hebben, of via onze Apple Watches en FitBits. Op dit moment is het wel verplicht toestemming te vragen van consumenten voor het delen van die data. Maar dat is niet genoeg. Vaak weten mensen amper waarmee ze instemmen, of worden ze ertoe verleid met bepaalde voordelen of kortingen. Het is vooral onduidelijk wat er met hun gezondheidsgegevens gebeurt wanneer techbedrijven of overheden daarbij algoritmen en kunstmatige intelligentie gebruiken. De overheid zou de burger dus moeten beschermen door die handel in medische data gewoonweg te verbieden.'

De grootschalige opslag van medische data heeft ook voordelen, erkent Hooghiemstra. 'Voor preventieve zorg wil je iemands biomedische data in de gaten kunnen houden, voordat diegene ziek wordt. Maar het gaat erom dat dit goed gereguleerd wordt zodat het echt de patiënt is die erbij gebaat is, niet het techbedrijf.'

Hooghiemstra hoopt dat de Nederlandse overheid vaart maakt met het opvolgen van zijn aanbevelingen. 'Er komt nu wetgeving over medische data aan, momenteel wordt het wetsvoorstel Wegiz, Wet Elektronische Gegevensuitwisseling in de Zorg, behandeld in de Tweede Kamer. Maar dat is nog geen wetgeving die mensen tegenmacht geeft tegen de controle over gezondheidsgegevens door Big Tech.'

COLIN VAN HEEZIK